

Александра Секулић
ПОЕТИЧКА ИНКЛУЗИЈА: М, М, М

Драган Бошковић, *Breaking The Waves*
НБ „Стефан Првовенчани”, Краљево, 2019.

Драган Бошковић је написао *The Clash*. Написао је пре тога књиге песама *Ошац*, *Исаија*, *У једном телу*, *Вршоглавица*, *лаж* и *Вавилон од картона*, коауторску песничку књигу *Ogusej – каталошка прича*. А после *Clash-a* долази Марија. *Ave Maria!*, поезија приближавања, „близу човека, близу Бога”, каже Часлав Николић, „чисто догађање љубави”. Када год су нам сугерисали да у поговору треба указати на опус песника – нисмо послушали. Ово није *шак* поговор, ко то уопште пише, поговара се на некаквом „крају” као да се баца грумен земље на мртвачки сандук, механичким потезом братског, дакле, сумњивог консензуса са којим немају ништа ни живот, ни смрт, а понајмање литература. Ово је разговор уз *Breaking The Waves*, као што смо разговарали, писали писмо, „мислили заједно” уз *The Clash*, за Марију. И сваким наведеним насловом, без обележја године и издавачке локализације нисмо коначно „поговорили”, већ смо, још старомодније од поговора, нанизали речи као стихове, верујући, недвосмислено бенјаминовски, да се у самој језичкој појавности знака открива и његова духовна суштина.

Breaking the Waves је књига поезије, роман-поема, елегија без жаљења, једна дуга *инклузивно нежна песма*. Као поглавља, од Јерусалима до Оза, песме се гранају унутар аутентичне геопоетичке мапе Бошковићевог певања: поезија и rock'n'roll, градови и литература, Богородица и Бес Мекнил, Лора Палмер, Дороти, Маргарита. Ово је песничко дело симболичког пространства попут улица и тргова у Москви, перспективе се неспутано издужују у искуству човека, у имену Бога. Да је цела Борхесова библиотека она једна Малармеова песма, од света би ипак остале мрвице, као онтичке љуспе – остаци туге, ситне трунке људске чежње, истргнути листови наших родослова, предметни исечци злочина. Јер, свет је постао отужан цивилизацијски архив лутања, отуда песник мора бити *иасџир инклузије*, неуништиви примерак и сваки онај *друџи*, ненаписани том у историји књижевности.

Бошковићева књига *Breaking the Waves* кроз таласе се пробија као поетички конгломерат трагова који су нас учинили овим што смо. И све почне када се једна мушкобањаста девојчица ушуња у град, у Њујорк, 1965. или било које *друџе године* (*Глорија*). Идентитетски колаж бића, и бебе и девојчице, жене која *није грешила*, а била је мазна и *волела октооде* – трепери сваким фрагментом, прелама се и деконструира, симболички одзвања именима, јер *звали су је Руџа*, *Ребека*, а она је понављала само *Глорија*. Има нечег потресног у начину на који се допире до човека тако што се понори интимног раскривају у дисторзији постојања, у неподношљивости Божјег обзира и „полупаности” једног дечака. *Господ ме је развалио, убио ме од дарова својих, / а моја породица је била уилашена...* (*Дечак*). Ово није исповедна поезија и, као што рекосмо, нема песничке носталгије и жала, а све је у њој тешко, као молитва, као Достојевски, и цитат саркома, цртеж напола пресечене поморанце на зиду (*Gotta light?*). Метафизичка конституција бића наставља онај, јагодицама прстију толико близак, специфични патос Бошковићевог певања. Од *Clasha* до књиге *Breaking the Waves* одлази се тамо, *шамо јаз појду*, где више нисмо незаменљиви само у умирању – *врело дело је, дакле, нејоспојати*.

У Адидас тренерци, као *Марли*, уз *7 Seconds*, песник је и онај који не постоји, да би *шамо*, од генеалогije слободан живео и коначно *ше дозвоа*, *Господе*. *Knock, knock* и *шу-гум* чују се кроз *Clash*, *Ave Maria!* је у долажењу – *зууууу* и *ипрей*, *Breaking the Waves* је тоналитет нутрине песничког гласа, потпуно стишан и зато акустички продоран, а дискурзивно-симболички управо такав да нам је тешко изван жанра, мучно без несреће и губитка. Поезија *Breaking the Waves* је дакле, истинита као *шалас на умору*, једно самообнављајуће – *шшшшшшшшшш ccccc*.

Јер, и Она ће доћи ниоткуда,

*оног парченцења вишеструког ниоткуда које би,
ако би се погледало под одређеним углом на светлу,
пошало однекуд.*

Однекуд онтолошке извесности, са Далеког Истока, са Анда, из Даблина, однекуд које би Левинас додао свом приговору Хајдегеру, на кога се филозофски љутио јер је све човеково самеравао у односу на коначност и тако се одсудно уписао у традицију „херојске” егологије. *Breaking the Waves* је искуство сусрета и разилажења на хоризонту несагледивог после чега свако одлази у своје њесме, припадајући традицији *звезде без конзерве Хајнекена*, блажености прста без чашице вињака. И да ничег нема, да је свет макондовски тако млад да стварима тек треба дати имена, ова поезија би се сопственом нужношћу исписивала и ми бисмо је гледали као лице епифаније, као Бенјамин језик, а Левинас Другог. И био би песник, неотуђивост властитог *када бих*, Драган Бошковић, који записује не песму, већ *чистиу благости*:

*мали покрећи, шрејшаји, дисање, м, м, м,
звонце које зове на еухаристију,
помицај бића, нерава,
шуй-звец, шай-звец, ходање са другом,
шрагови сшојала на води,
шуй у Емаус.*

У поетичкој инклузији Драгана Бошковића имплицитно искуство певања је *нежна њесма*, која попут левинасовске бесконачности „једина учи ономе што се не зна”. Нежност као супстанцијална, аутореклексивна свест песме без стадијума Лакановог огледала, коначна је сме на тамног, „малог а” једним ћириличким *м!*. То је заувек резервисано место између издаха одрасле особе и удаха у развоју ометеног детета (*Када бих био њесник*), фигура оног *све* које хоће Бес Мекнил кад Господу одговори са: *Њњњњњ*. А потом се стиже скоро до завршетка, до таласног тренутка повлачења и надолажења, где је глас шум једног изнова. *И ојетш, још једном, и заувек* – песма је као цела књижевност, таква да не може стајати ту где је, ни бити распоређена на крају који укида, ни на почетку који је пресек човекових заблуда. Ипак, забележена трагом Речи, песма као сопствена херменеутика, на латинском најзад запише и песника *са два звона изнаг облака*.

И читаћемо *Breaking the Waves*, као бескрај, биће то роман који ћемо препричавати *својим речима* и рећи ћемо: Имао је панк бенд, јунаци су и Смиља, Пеђа, Пеки Гумени, а онда је молио Господа да јој среди живот... Или: А кад јој пише као стари мајстори, то је некако баш тужно и види се колико је воли.

Breaking The Waves је и *шамо*, и *изнаг*, а Драган Бошковић песник *када бих*, оно *изван* српске књижевности, *The*, и зато – *м!*

АЛЕКСАНДРА СЕКУЛИЋ, рођена 1989. године у Београду. Дипломирала, мастерирала и 3. годину докторских студија уписала на Катедри за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета Универзитета у Београду. Ради на Институту за књижевност и уметност као истраживач приправник. Бави се савременом поезијом, теоријом и филозофијом књижевности. О томе сведоче учешћа на научним скуповима и објављени радови. Не верује у биографије.

